

ТАРАГТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН 2020-2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨР

НЭГ. ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ

Салбарын зорилго: Нийгмийн суурь үйлчилгээг тэгш, хүртээмжтэй хүргэж, хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлэх замаар дундаж давхаргын хамрах хүрээг өргөжүүлэн, гэр бүлд ээлтэй жендэрийн мэдрэмжтэй цогц бодлого хэрэгжүүлнэ.

1.1. ҮНДЭСНИЙ БАХАРХАЛ, ӨВ СОЁЛ

Зорилт 1. Эх хэл, соёл, ёс заншлаа дээдэлсэн эх оронч үзэлтэй эв нэгдлийг эрхэмлэсэн иргэнийг төлөвшүүлэн хөгжүүлж, түүх, соёлын өвөө хамгаалан, үндэсний бахархлаа түгээн дэлгэрүүлж, соёл, урлагийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.1.1.1. Уламжлалт монгол ахуй, өв соёлоо сэргээж, монгол бичгийн бүх нийтийн хэрэглээг нэмэгдүүлэн, иргэдэд угийн бичиг хөтлүүлэх замаар монгол хүний удмын санг хамгаалах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.

1.1.1.2. “Цахим соёл”, “Соёлын өв-Хөгжлийн дархлаа”, “Бүх нийтийн соёлын боловсрол” зэрэг арга хэмжээг хэрэгжүүлж, орон нутгийн соёл, урлагийн үйлчилгээнд иргэдийн оролцоо, цахим орчин дахь үндэсний соёлын нөлөөг нэмэгдүүлнэ.

1.1.1.3. Соёлын биет болон биет бус өвийг хадгалах, хамгаалах ажилд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлж, соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг, зөрчилтэй тэмцэх ажлыг хууль хяналтын байгууллагатай хамтран зохион байгуулна.

1.1.1.4. Тарагт сумын бахархал, үнэт зүйлийг цахим орчинд контент энтертаймент хэлбэрээр сурталчлах уран бүтээлийн нэгдлийг бий болгон хөгжүүлнэ.

1.1.1.5. Биет бус өвийг өвлөн уламжлуулах шавь сургалтыг хөгжүүлж, шилдэг өвлөн уламжлагчдыг дэмжин, төв халхын болон нутгийн онцлогтой өвийг хамгаална.

Зорилт 2. Соёл, урлагийн байгууллагын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх, соёлын үйлдвэрлэлийг дэмжих замаар үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг өргөжүүлэн, мэргэжлийн хүний нөөцөөр хангана.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.1.2.1. Соёл, урлагийн нэгдсэн арга хэмжээ, уралдаан, наадам зохион байгуулан, хүүхэд залуучууд, ардын авьяастнуудын авьяас билгийг нээн хөгжүүлж, түгээн дэлгэрүүлнэ.

1.1.2.2. Орон нутаг судлах танхимуудыг иргэд, байгууллагуудад тогтмол хугацаанд, хуваарийн дагуу үйлчилдэг болгоно.

1.1.2.3. “Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл-II” арга хэмжээг хэрэгжүүлж, соёл, урлагийн эдийн засгийн үр өгөөжийг нэмэгдүүлнэ.

1.1.2.4. Орон нутаг судлах музей, номын сангийн үйл ажиллагааг сайжруулж, үзвэр, номын фондыг нэмэгдүүлнэ.

1.1.2.5 Иргэдэд үзүүлэх соёл урлагийн үйлчилгээг зайны болон нүүдлийн хэлбэрт оруулан, хөгжим, бүжгийн мэргэжлийн багшаар хангаж соёлын үйлчилгээг сайжруулна.

1.2.ЭРҮҮЛ МЭНД

Зорилт 1. Өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх тогтолцоог бэхжүүлж, орчин үеийн оношилгоо, эмчилгээний технологийг нэвтрүүлэн, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.2.1.1. Иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх сургалт, сурталчилгааг зохион байгуулж, иргэн бүр урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх эрүүл мэндийн үзлэг, оношилгоонд тогтмол хамрагдах нөхцөлийг сайжруулж, эрүүл, идэвхтэй амьдралын хэв маягийг төлөвшүүлэх арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлнэ.

1.2.1.2. Иргэн бүрийг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хорт хавдрын 7 төрөл, артерийн даралт ихсэх, чихрийн шижингийн эрт илрүүлгийн эрүүл мэндийн үзлэг, оношилгоонд тогтмол хамруулна.

1.2.1.3. Иргэдийн дунд эрүүл идэвхтэй амьдралын хэв маягийг төлөвшүүлэх, халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

- Хүн амын зохистой хоололт, илүүдэл жин, таргалалттай тэмцэх, давсны хэрэглээг бууруулах арга хэмжээ
- Хүн амын сэтгэцийн эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах, хорт зуршил, мансууралтай тэмцэх арга хэмжээ
- Арьс, харшлын өвчнийг бууруулах арга хэмжээ
- Осол, гэмтлээс сэргийлэх арга хэмжээ
- Хэрх, хэрх төст өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ
- “Хеликобактер”-гүй гэр бүл арга хэмжээ

1.2.1.4. Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хянах, бууруулах зорилгоор дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

- Орчны эрүүл мэндийг сайжруулах арга хэмжээ
- Сүрьеэ өвчинтэй тэмцэх арга хэмжээ
- БЗХӨ/ДОХ/Тэмбүү өвчнийг бууруулах арга хэмжээ
- Томуу, томуу төст өвчнийг бууруулах арга хэмжээ
- “Элэг бүтэн-Монгол” арга хэмжээ
- Хүнсний эрүүл ахуй, аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээ

1.2.1.5. Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг дэмжих чиглэлээр дараах арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

- Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг хамгаалах арга хэмжээ
- Эрчүүдийн эрүүл мэндийг дэмжих арга хэмжээ

- Өсвөр үе, залуучуудын эрүүл мэндийг хамгаалах, дэмжих арга хэмжээ

Зорилт 2. Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний орчин үеийн оношилгоо, эмчилгээний технологийг нэвтрүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.2.2.1. Эрүүл мэндийн төвд хэт авиан оношлогооны аппарат, AED төхөөрөмж, шээсний анализатор, сэргээн засах эмчилгээний тоног төхөөрөмжөөр хангах

1.2.2.2. Эрүүл мэндийн салбарт эмнэлзүйн олон улсын стандарт UpToDate систем, бүртгэл, хяналтын цахим тогтолцоог нэвтрүүлэн, эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, аюулгүй байдлыг хангаж, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

1.2.2.3. Эрүүл мэндийн төвийг зөөврийн хүчилтөрөгчийн баллонтой болгох

1.2.2.4. Эрүүл мэндийн төв, багийн эмч нарыг шаардлагатай эмчилгээ, оношлогооны тоног төхөөрөмж, унаагаар хангаж иргэдийг эрүүл мэндийн үйлчилгээнд жил бүр үнэ төлбөргүй хамруулна.

Зорилт 3. Цахим эрүүл мэнд, эрт илрүүлэг, эргэн дуудах тогтолцоог бүрдүүлж, яаралтай тусламжийн чанар, үйлчилгээг хөгжүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.2.3.1. Сумын Эрүүл мэндийн төвд мобайл технологийг нэвтрүүлнэ.

1.2.3.2. Оношилгоо, эмчилгээнд алсын зайн технологи ашиглан, цахим эрт илрүүлэг, эргэн дуудах тогтолцоог бүрдүүлнэ.

1.2.3.3. Жирэмсний нэрийн хяналт, цэргийн үзлэг, эрүүл мэндийн хяналт, бэлгийн замын халдварт өвчний хяналтын программуудыг нэвтрүүлнэ.

1.2.3.4. Яаралтай тусламж үзүүлдэг боловсон хүчний тоог нэмэгдүүлнэ.

Зорилт 4. Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийг бүрдүүлж, мэргэшүүлэн, чадавхийг нэмэгдүүлж, нийгмийн хамгааллыг дэмжинэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.2.4.1. Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн хангалт, сургалт хөгжил, нийгмийн баталгааг дэмжих хөтөлбөрийг үргэлжлүүлнэ.

1.2.4.2. Эрүүл мэндийн салбарын ажилтнуудын улирлын урамшуулал, ур чадварын нэмэгдлийг тэдгээрийн мэдлэг, ур чадвар, харилцаа, хандлага, ёс зүйн үнэлгээтэй уялдуулан олгодог тогтолцоонд шилжүүлнэ.

1.2.4.3. Эрүүл мэндийн байгууллагуудад шаардлагатай орон тоог үе шаттайгаар нэмэгдүүлнэ.

1.2.4.4. Эмч, мэргэжилтнүүдийн мэргэжил, боловсролыг дээшлүүлэх цахим зайн сургалтын системийг хөгжүүлж, тэдгээрийн 70-аас доошгүй хувийг зайн сургалтад хамруулна.

Зорилт 5. Сумын Эрүүл мэндийн төвийн барилга байгууламжийг өргөтгөн, стандарт, чанарын шаардлага хангасан тэгш хүртээмжтэй, чанартай үйлчилгээг үзүүлэх орчныг бүрдүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.2.5.1. Эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийг барих

1.2.5.2. Эрүүл мэндийн төвийн түргэн тусламжийн авто машины тоог нэмэгдүүлэх

1.2.5.3. Мэдээлэл, сургалт сурталчилгааны танхимыг тохижуулах

1.3.БИЕИЙН ТАМИР

Зорилт 1. Хүн амын эрүүл мэндийг сайжруулах зорилгоор идэвхтэй амьдралын хэвшилтэй иргэн, гэр бүлийг дэмжиж, нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.3.1.1. Сумын хэмжээнд төр, хувийн хэвшлийн байгууллагуудад “Биеийн тамир, спортын хамтлаг” байгуулан эрчимжүүлж, үйл ажиллагааг нь тогтмолжуулан дэмжлэг үзүүлнэ.

1.3.1.2. Иргэдийн бие бялдрын түвшин тогтоох, заавал биелүүлэх норм, нормативын сорилыг насны ангиллаар жилд 2 удаа авч хэрэгжүүлнэ.

1.3.1.3. Нийтийн биеийн тамирын арга зүйчтэй болгож, нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлнэ.

1.3.1.4. Биеийн тамирын зориулалтын зам, талбайг тохижуулах, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан дэд бүтцийг нэмэгдүүлэн, нийтийн биеийн тамирын орчныг бүрдүүлнэ.

1.3.1.5. Миний нутаг сайхан спортын наадмыг 2 жил дутам зохион явуулна

1.3.1.6. Спортын олон төрөл тэр дундаа шинэ путам хөгжиж байгаа спортын төрлүүдийг анхаарч дэмжин ажиллана.

1.4.БОЛОВСРОЛ

Зорилт 1. Багш, сурагчдын сурч, хөгжих орчныг сайжруулж, сургалтын чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэн, сургалтын болон үйлчилгээний орчин нөхцөлийг сайжруулж, ажиллана.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.4.1.1. Багш нарын ур чадварыг нэмэгдүүлэх зорилгоор “Багшийн хөгжлийн төв”-н үйл ажиллагааг тогтмолжуулж түүнд тулгуурлан ахмад багш нарын идэвхи, оролцоотойгоор залуу багш, сурагчдад зориулсан дугуйлан, клуб ажиллуулна.

1.4.1.2. Сургууль, цэцэрлэгүүдийн цахилгаан хангамж, дулаан хангамж, цэвэр, бохир усны шугам сүлжээний ажлыг үе шаттайгаар шинэчлэнэ.

1.4.1.3. Цэцэрлэгт сантехникийн бүрэн засвар хийж, барилгад их засвар, өргөтгөл хийх.

1.4.1.4. Туяа бага сургуулийг түшиглэн сургуулийн өмнөх боловсролын бэлтгэл анги нээнэ.

1.4.1.5. Туяа бага сургуулийн гадна хашааг засварлаж, биеийн тамир, хүүхдийн тоглоомын талбай шинээр бий болгоно.

Зорилт 2. Боловсролын байгууллагуудад шаардлагатай хөрөнгө оруулалтыг үе шаттайгаар хийж, багш, сурагчдын сурч, хөгжих орчныг сайжруулж, боловсролын үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.4.2.1. Ерөнхий боловсролын сургуулиудыг шаардлагатай кабинет, лаборатори, цахим тоног төхөөрөмжөөр хангана.

1.4.2.2. Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдыг шүүлтүүртэй ундны цэвэр усаар хангах, зөөлөн эдлэлийг шинэчлэх ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

1.4.2.3. Сургууль, цэцэрлэгийг стандартын шаардлага хангасан ариун цэврийн байгууламжтай болгоно.

1.4.2.4. Боловсролын байгууллагуудын хичээлийн болон дотуур байранд орчин үеийн стандартад нийцсэн дуу, дүрс бичлэг хяналтын камерын тоог нэмэгдүүлнэ.

1.4.2.5. Цэцэрлэгийн гадна тоглоомын талбайн тохижилтыг стандартын шаардлагад нийцүүлэх, тоглоом сургалтын хэрэглэгдэхүүний хангалтыг сайжруулна.

1.4.2.6. 1-2 настай хүүхдийг яслид, 2-5 настай хүүхдийг сургуулийн өмнөх боловсролд /5 настныг заавал/ хамруулж, хүүхдийн сургуульд бэлтгэгдсэн байдлыг хангана.

1.4.2.7. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг Ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгт тэгш хамрагдах боломжийг бүрдүүлэх, шаардлагатай тохируулгат хэрэглэгдэхүүнээр хангаж, багшлах боловсон хүчнийг давтан сургах, мэргэшүүлэх, сэргээн засах үйлчилгээг нийгэм, хамт олонд нь түшиглэн тогтмол үзүүлнэ.

Зорилт 3. Сургуульд үйлчилгээний стандартын шаардлага хангасан хоол үйлдвэрлэлийн байр, тоног төхөөрөмж, хүний нөөцийг бүрдүүлж, бүх сурагчдыг үдийн хоолны хөтөлбөрт хамруулна.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.4.3.1.Ерөнхий боловсролын сургуулийн “Үдийн цай” арга хэмжээг “Үдийн хоол” болгох арга хэмжээг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

1.4.3.2.Хоол зүйч, хоол үйлдвэрлэлийн технологич орон тоогоор ажилуулна.

1.4.3.3.Сургууль, цэцэрлэгүүдэд туслах болон хүлэмжийн аж ахуй эрхлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.

Зорилт 4. Боловсролын үйлчилгээг чанартай зохион байгуулж, сургалт, хүмүүжлийн ажлын чанарыг дээшлүүлж, их дээд сургуульд хүлээн зөвшөөрөгдсөн суралцагчийг бэлтгэнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.4.4.1.Улсын төрөлжсөн олимпиадад багш, сурагчдыг амжилттай бэлтгэн оролцуулж, чадавхийг дээшлүүлнэ.

1.4.4.2. Хүүхэд нэг бүрийг ёс зүйтэй бие хүн болгон төлөвшүүлэн, хүмүүжүүлэхэд багш, эцэг эх, нийгмийн ажилтны хамтын оролцоог хангаж, сэтгэл зүйчийн орон тоотой болно.

1.4.4.3.“Шатар” хөтөлбөрийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ.

1.4.4.4. Ерөнхий боловсролын сургалтын чанарын үндэсний үнэлгээнд жил бүр амжилтаа ахиулан, сургуулиудыг олон улсын PISA үнэлгээнд хамруулж, улсын дунджаас дээгүүр үнэлэгдэх зорилт тавин ажиллана.

1.4.4.5. Сургуулийн хүүхдийн өөрийн удирдлагын байгууллагын санал санаачлагыг дэмжиж хүүхдийн авьяас чадварыг хөгжүүлэх, бие даан бүтээлчээр суралцахууд суралцах боломжийг нээн, сургуулийн харьяа уламжлалт өв соёл, хэл, сэтгэн бодох, техник технологи, оюуны спортын төрлийн клуб, дугуйлан, секцэд хичээллэх сурагчдын тоог нэмэгдүүлнэ.

1.4.4.6. Сумын засаг даргын нэрэмжит олимпиадыг орон нутагтаа зохион байгуулж, багш, сурагчдын чадавхийг дээшлүүлнэ.

Зорилт 5. Багшлах боловсон хүчний мэргэжил арга зүйн хөгжлийг дэмжиж, тэднийг урамшуулах, харилцан туршлага солилцох боломжийг олгож, нийгмийн асуудлыг үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.4.5.1. Салбарын албан хаагчдын нийгмийн хамгааллыг сайжруулах, тэдний эрүүл мэнд хөдөлмөрийн үнэлэмж, орон байрны нөхцлийг сайжруулах асуудлуудыг үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ.

1.4.5.2. Багш, удирдах ажилтны мэргэжил боловсролыг дээшлүүлэх "Багшийн цахим кампус" зайн сургалтын системийг хөгжүүлж, багш нарын 70-аас доошгүй хувийг зайн сургалтаар мэргэжил, боловсролыг нь дээшлүүлнэ.

1.4.5.3. Багш нарын ур чадварыг нэмэгдүүлэх зорилгоор “Багш солилцоо” хөтөлбөрийг Туяа бага сургууль, сумын сургууль болон бусад аймаг, сумын сургуулиудтай хамтран хэрэгжүүлж багш нарын ур чадварыг нэмэгдүүлнэ.

1.4.5.4. Багш нарын ажлын үнэлэмжийг дээшлүүлэх зорилгоор “Чадварлаг багш” арга хэмжээг зохион байгуулж, судалгаа, шинжилгээний ажлын үр дүнгээр шинэ бүтээл, оновчтой санал /инноваци/ нэвтрүүлсэн багш, удирдах албан хаагч нарт урамшуулал олгоно.

Зорилт 6. Хүн бүрт чанартай боловсрол эзэмших тэгш боломж бүрдүүлж, боловсролыг хувь хүний хөгжил, гэр бүлийн амьдралын баталгаа, улс орны хөгжлийн суурь болгон насан туршдаа суралцахуйн тогтолцоог бэхжүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.4.6.1. Насан туршийн боловсрол олгох сургалтыг бизнес, амьдрах ухаан, хүний хөгжил, ёс суртахуун, гоо зүй, гэр бүл, байгаль орчны, иргэний боловсрол (эрх зүй, эрүүл мэнд, гамшгаас хамгаалах) олгох чиглэлээр сургалтын олон талт хэлбэрээр зохион байгуулна.

1.4.6.2. Насанд хүрэгчдийн тасралтгүй сургалт болон ерөнхий боловсрол нөхөн олгох сургалтыг зохион байгуулна.

1.4.6.3. Монгол бичигт суралцах бүх нийтийн хөдөлгөөн өрнүүлнэ.

1.5. ХҮҮХЭД, ЗАЛУУЧУУД, ГЭР БҮЛИЙН ХӨГЖИЛ

Зорилт 1. Гэр бүлд ээлтэй хөгжил, хамгааллын бодлогыг хэрэгжүүлэн гэр бүлийн хөгжлийг дэмжиж, тогтвортой, чадавхижсан гэр бүлийг төлөвшүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.5.1.1. Гэр бүлийн тогтвортой байдлыг хангах зорилгоор мэргэжлийн байгууллагын хийсэн судалгаа, нотолгоонд тулгуурлан гэр бүлийн боловсрол олгох ажлыг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.

1.5.1.2. Залуу гэр бүлд чиглэсэн зөвлөгөө өгөх үйлчилгээг нэвтрүүлж, гэрлэлтийн үнэ цэнэ, гэр бүлийн үүрэг хариуцлагын талаарх ойлголтыг нэмэгдүүлж, энэ чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа иргэний нийгмийн байгууллагыг дэмжин хамтран ажиллана.

1.5.1.3. Гэр бүлийн хүчирхийллийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх, хүчирхийлэлд өртөгсдийг хамгаалах чиглэлээр төр, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллагуудтай хамтран ажиллана.

1.5.1.4. Хүүхдийг хөдөлмөрийн мөлжлөгөөс сэргийлэх ажлыг салбар дундын зохицуулалтаар хангаж, гэр бүлийн хүчирхийлэл, сэтгэл зүйн дарамт, гэр бүл салалтын эсрэг хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлж, хамтарсан багийн гишүүдийг чадваржуулан сэтгэл зүйн анхан шатны зөвлөгөөг орон нутгийн иргэдэд өгөх чадвартай болно.

Зорилт 2. Хүүхдийн эрх, хөгжил, хамгааллын үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг дээшлүүлж, салбар дундын хамтын ажиллагааг сайжруулан, хүүхдэд ээлтэй аюулгүй орчин бүрдүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.5.2.1. Багийн дарга нарын уялдаа холбоог сайжруулж, хүчирхийлэлд өртсөн гэр бүл хүүхдийн мэдээллийг төлбөртэйгөөр дуудлага мэдээлэл худалдаж авах.

1.5.2.2. Төр, хувийн хэвшлийн байгууллагуудад “Хүүхэд хамгааллын бодлого”-ыг хэрэгжүүлж, “Гэр бүлийн зөвлөл”-ийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, хүүхэд хамгааллын үр дүнтэй тогтолцоог бүрдүүлнэ.

Зорилт 3. Залуучуудын хөгжил, оролцоог дэмжсэн орчин нөхцөлийг бүрдүүлж, тэдний оролцоог хангах олон талт арга хэмжээг зохион байгуулж, нийгмийн идэвхтэй гишүүн болгоход дэмжлэг үзүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.5.3.1. Төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран хөдөөгийн залуучуудыг хөгжүүлэх, эрүүл амьдралын зөв хэв маягт суралцах явуулын үйлчилгээг нэвтрүүлж, залуучуудын оролцоог нэмэгдүүлнэ.

1.5.3.2. Залуучуудын хөгжлийн бүлэг, клубын үйл ажиллагааг болон сайн дурын ажил, санал санаачилгыг бүх талаар дэмжинэ.

1.5.3.3. Тарагт суманд үйл ажиллагаа явуулж буй төрийн бус байгууллагуудыг нэгдсэн байраар хангана.

Зорилт 4. Ахмад настан хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг тасралтгүй хөгжүүлэх, тэдний эрэлт хэрэгцээнд суурилсан хөгжил оролцоог хангасан салбар дундын зохицуулалт хийж, нийгмийн идэвх оролцоог нэмэгдүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.5.4.1. Ахмадын өргөө шинээр барьж, үйл ажиллагааг тогтмолжуулна.

1.5.4.2. Ахмад настны насан туршдаа суралцах боломжоор ханган, насан туршийн боловсрол төв, нэгжүүдтэй хамтарсан сургалт, уулзалт арга хэмжээг тогтмол зохион байгуулж, аж ахуйн нэгж байгууллагуудад ахмадын зөвлөх үйлчилгээг нэвтрүүлнэ.

1.5.4.3. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрэлт хэрэгцээнд суурилсан сэтгэлзүйн болон сэргээн засах сургалт арга хэмжээг тогтмол зохион байгуулж, хөгжих оролцох боломжийг сайжруулах багц арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

1.6.ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛАЛ

Зорилт 1. Хөдөлмөрийн зах зээлийн тэнцвэрт байдлыг хангаж, халамжаас хөдөлмөр эрхлэлтэд шилжүүлэх замаар ажилгүйдлийн түвшинг бууруулж, нийгмийн дундаж давхаргыг нэмэгдүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.6.1.1. Орон нутгийн нөөц боломжид тулгуурлан шинээр бий болох ажлын байрыг төлөвлөн, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих бодлого, төсөл хөтөлбөр, хөнгөлөлттэй зээлд хамруулан, ажилд зуучлах замаар ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.

1.6.1.2. Харьцангуй бага хэрэглээтэй, дунджаас доогуур түвшний орлогтой өрхийн ажил эрхлэхгүй байгаа насанд хүрсэн иргэнийг мэргэжил эзэмшүүлэх, ур чадварыг нь ахиулах сургалтад хамруулж, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.

1.6.1.3. Эмэгтэйчүүд болон хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг хөдөлмөр, эрхлэлтийг дэмжих сангийн зээл, төсөл, хөтөлбөрт хамруулан хүн амын бүлгүүдийн онцлогт нийцсэн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ.

1.6.1.4. Цөөн малтай, мал маллах сонирхолтой малчин бус өрх болон залуучуудыг төсөл хөтөлбөрт хамруулах.

Зорилт 2. Нийгмийн халамжийн үйлчилгээг оновчтой болгон, зорилтот өрх, иргэний амьжиргаанд дэмжлэг үзүүлж, амьдралын чанарыг дээшлүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.6.2.1. Өрхийн амьжиргааны түвшин тогтоох судалгаанд үндэслэн зорилтот бүлгийн өрхүүдийг оновчтой тодорхойлно.

1.6.2.2. Зорилтот бүлгийн өрхүүдийн дунд бүлэг, хоршоо байгуулан, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээгээр дэмжин ажиллана.

1.6.2.3. Нийгмийн халамжид хамрагдахад шаардагддаг материалыг цахимаар хүлээн авч, иргэдэд шуурхай үйлчилнэ.

1.6.2.4. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нийгмийн оролцоог сайжруулна.

Зорилт 3. Нийгмийн даатгалын мэдээллийг бүрэн цахимжуулан, иргэд даатгуулагчдад үйлчилгээг ил тод, шуурхай хүртээмжтэй хүргэх, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч, малчдыг нийгмийн даатгалд хамруулж, тэдний нийгмийн баталгааг хангана.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

1.6.3.1. Нийгмийн даатгалын цахим мэдээллийн сан бүрдүүлж, архивын цахим лавлагааны үйлчилгээг жигдрүүлж, иргэд даатгуулагчдад шуурхай үйлчилгээ үзүүлнэ.

1.6.3.2. Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлогын төлөвлөгөөг жигд ханган биелүүлж, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч болон малчдын нийгмийн даатгалын хамрагдалтыг нэмэгдүүлнэ.

ХОЁР. ЭДИЙН ЗАСАГ

Салбарын зорилго: Эдийн засгийн бүтцийн шинэчлэлийг эхлүүлж, хөдөө аж ахуй, аж үйлдвэрийн салбарыг эрчимтэй хөгжүүлэн, олон тулгуурт эдийн засаг бүхий өрсөлдөх чадвартай сум болно.

2.1.Эдийн засаг

Зорилт 1. Сумын эдийн засгийг эрчимтэй хөгжүүлж, худалдаа, үйлчилгээний салбарыг хөгжүүлнэ.

2.1.1.1. Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд үйлдвэр, худалдаа, үйлчилгээний бизнесийн таатай орчныг бүрдүүлж, түүхий эдийн нөөцөд тулгуурлан бэлтгэн нийлүүлэлт, борлуулалтын тогтолцоог хөгжүүлнэ.

2.1.1.2. Бүх төрлийн жижиг дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээний салбарыг хөнгөлөлттэй зээлийн бодлогоор дэмжиж хөгжүүлнэ.

2.1.1.3. Талх, нарийн боовны цехийн үйл ажиллагааг өргөжүүлэх.

2.2. Санхүү, төсөв

Зорилт 1. Төсвийн төлөвлөлт, хариуцлагыг сайжруулж, цахим системийг хөгжүүлж, мэдээллийн ил тод байдлыг хангана.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

2.2.1.1. Төрийн албаны хүний нөөцийн удирдлагын мэдээллийн санг цалингийн нэгдсэн системтэй холбож, орон тоо, цалин хөлсний зардлын төлөвлөлт, хэрэгжилтэд хяналт тавина.

2.2.1.2. Төсвийн ил тод байдлыг хангах замаар шилэн дансны мэдээлэл байршуулалтад тогтмол хяналт тавьж, хариуцлага тооцон ажиллана.

2.2.1.3. Сум хөгжүүлэх сангийн хугацаа хэтэрсэн зээлийн өр төлбөрийг хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлж, барагдуулах ажлыг зохион байгуулна.

2.2.1.4. Цахим тендер шалгаруулалтыг нэмэгдүүлж, цахим системийн хөгжил, шинэчлэлийг ашиглана.

2.2.1.5. Бүх шатны худалдан авах ажиллагаанд болон түүний гүйцэтгэлийн явцад дотоод хяналт, шалгалтыг тогтмол явуулж, иргэд, олон нийт, ашиглагч байгууллагын зүгээс хяналт тавьж ажиллах боломжийг бүрдүүлнэ.

Зорилт 2. Татварын бүх төрлийн үйлчилгээг цахимжуулж, татварын үйлчилгээг иргэд, аж ахуйн нэгж байгууллагад жигд хүртээмжтэй хүргэнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

2.2.2.1. Татвар төлөгчдийн эрх зүйн мэдлэг, татварын багц хуулийн шинэчлэлийг таниулж, татвар төлөх сэтгэлгээ хандлагыг өөрчлөн, заавар, зөвлөгөө, сургалтыг тогтмол зохион байгуулна.

2.2.2.2. Сумын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгж, өрхийн үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг орон нутгийн татварын албанд бүртгэлтэй болгон, татварын бааз суурийг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авч, төсвийн орлогыг нэмэгдүүлнэ.

2.3 Уул, уурхай, ашигт малтмалын үйл ажиллагаа

Зорилт 1. Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын ашиглалтад хяналтын тогтолцоог сайжруулж, үүрэг хариуцлагыг нэмэгдүүлэх.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

2.3.2.1. Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашиглах тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн үүрэг хариуцлагыг сайжруулж, ашиглалтыг хуулийн хүрээнд явуулна.

2.3.2.2. Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал олборлогчдод тавих хяналтын тогтолцоог сайжруулах

2.3.2.3. Нөхөн сэргээлтийн үйл ажиллагааг тухай бүр хийлгэх.

2.4. Хүнс, хөдөө аж ахуй, үйлдвэр, худалдаа үйлчилгээ

Зорилт 1. Мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийг тооноос чанарт шилжүүлэх бодлого баримталж, бэлчээр ашиглалтыг нэмэгдүүлэн, уламжлалт болон эрчимжсэн мал аж ахуй болон туслах аж ахуйг хөгжүүлж хөдөө аж ахуйн тогтвортой хөгжлийг хангана.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

2.4.1.1. Цөм сүргийн болон хээлтүүлэгч малыг ялган тэмдэглэж бүртгэлжүүлэн, мал сүргийг даатгалд хамруулах ажлыг зохион байгуулна.

2.4.1.2. Мал аж ахуйн түүхий эдэд түшиглэсэн арьс, шир, ноосыг уламжлалт технологи болон бага оврын тоног төхөөрөмж ашиглан боловсруулах, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх жижиг цех байгуулна.

2.4.1.3. Газар тариалан бүхий нутаг, төв суурин газруудыг түшиглэн өндөр ашиг шимтэй мах, сүүний, хосолмол үхрийн эрчимжсэн аж ахуй болон туслах аж ахуйг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.

2.4.1.4. Сумын өвс, тэжээлийн аюулгүйн нөөцийг орон нутгаас бүрдүүлэх зорилгоор төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр орон нутгийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгж байгуулан, түүнийг газар талбай, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангаж, үр ашигтай ажиллуулна.

2.4.1.5. “Малын тоо толгойн албан татварын тухай” хуулийн дагуу татварын хувь хэмжээг тогтооходоо бэлчээрийн даац, малын тоо толгойгоос чанарт шилжүүлэх бодлоготой уялдуулан хэрэгжүүлнэ.

2.4.1.6. Сүү боловсруулах цех байгуулж, малчид, иргэдийн сүү, цагаан идээ боловсруулж аймаг хотын зах зээлд гаргах идэвхийг дэмжиж ажиллана..

2.4.2.7. Мал сүргийг угаалга, тарилга, туулгалтад бүрэн хамруулж, малын эмч болон мал эмнэлгийн нэгжийн тоог нэмэгдүүлэх замаар үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна.

2.4.2.8. Монгол улсад болон өөрийн аймагт үржүүлж байгаа ашиг шимт үүлдэрийн малын биологийн онцлог, ашиг шимийн түвшин тогтоох судалгаа хийж, шаардлага хангасан үүлдэр, омог, хэвшлийн малыг баталгаажуулан, мал үржлийн ажлыг үр дүнтэй зохион байгуулна.

2.4.2.9. Бэлчээр ашиглалтыг сайжруулах сумын журам гарган бэлчээрийг усжуулах, сэлгэж өнжөөх, хортон мэрэгчээс хамгаалах зэргээр менежментийг нь сайжруулан отрын бүс нутгийн бэлчээрийг нэмэгдүүлнэ.

2.4.2.10. Суманд малын эмийн сан, мал эмнэлгийн байр барьж, байгуулах ажлыг дэмжин ажиллана.

2.4.2.11. Бэлчээрийг бордох, олон наст ургамал тариалах, хашиж хамгаалах зэргээр бэлчээрийн ашиглалтын менежментийг сайжруулах, бэлчээрийн усан хангамжийг нэмэгдүүлж, инженерийн хийцтэй худаг шинээр барих, засварлах хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

2.4.2.12. Түүхий эд хүлээн авах төвлөрсөн цэгтэй болох, хоёрдогч түүхий эд боловсруулах жижиг үйлдвэртэй болох.

Зорилт 2. Газар тариалангийн бүтээгдэхүүний дотоодын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, хүлэмжийн аж ахуйг хөгжүүлэх, шинэ нэр төрлийн таримлыг тариалах замаар импортын хэрэглээг бууруулна.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

2.4.2.1. Газар тариалангийн эргэлтийн талбайн ашиглалтыг сайжруулж, тариаланчдыг үр, бордоо, техникийн дэмжлэгт хамруулан, дотоодын хэрэгцээний төмс, хүнсний ногооны 60 хувийг хангана.

2.4.2.2. Атаршсан талбайг эргэлтэд оруулж, малын тэжээлийн тариалалтыг нэмэгдүүлэн, отор нүүдлийг багасгаж, сумын өвс, тэжээлийн аюулгүйн нөөцийг бүрдүүлнэ.

2.4.2.3. Хүрэмтийн услалтын системийн засварын ажлыг хийнэ.

2.4.2.4. Газар тариалан, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, төрөлжсөн зоорь, өвлийн хүлэмжийн аж ахуй, малын тэжээл зэргийн тариалалтыг нэмэгдүүлэхэд онцгой анхаарч дэмжиж ажиллана

2.4.2.5. Өрхийн тариаланг хөгжүүлж, техник, тоног төхөөрөмжөөр хангах.

ГУРАВ. ЗАСАГЛАЛЫН БОДЛОГО

Салбарын зорилго: Нутгийн захиргааны байгууллагын бүх түвшинд засаглалын хариуцлага, шударга ёсыг мөрдүүлж, цахим технологид тулгуурласан, иргэдэд тэгш боломж олгодог, оновчтой бүтэц бүхий төрийн албыг бэхжүүлнэ.

3.1.Цахим технологид суурилсан төрийн үйлчилгээ

Зорилго 1. Төрийн байгууллагуудын үйл ажиллагааг цахимжуулж, төрийн үйлчилгээг хялбаршуулан, зардал хэмнэх тогтолцоонд шилжүүлэн, төрийн албан хаагчийн ажиллах орчинг сайжруулна.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

3.1.1.1. Төрийн нэг цонхны үйлчилгээний төвийг тохижуулж, тоног төхөөрөмжөөр ханган, иргэдэд төрийн үйлчилгээг цахимаар хүргэх операторын

үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, төрийн үйлчилгээг явуулын хэлбэрээр хүргэх үйл ажиллагаа явуулна.

3.1.1.2. Сумын Засаг даргын Тамгын газрын барилгыг ашиглалтад оруулж, тавилга, хэрэгслээр хангах.

3.1.1.3. Туяа багийн төвийг засварлах, төрийн байгууллагуудын албаны компьютер, техник хэрэгслийг шинэчлэх болон багийн Засаг дарга нарыг унаагаар хангах ажлыг үе шаттайгаар хэрэгжүүлнэ.

3.2.Эрх зүйн боловсролтой иргэн, хүний эрхийг хангасан нийгэм, авлигагүй засаглал

Зорилт 1. Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх, хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх үйл ажиллагааг оновчтой арга, хэлбэрээр зохион байгуулж, авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэн, тэмцэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

3.2.1.1. Цахим технологид суурилсан арга хэлбэрээр хууль, эрх зүйн сургалт, сурталчилгааг зохион байгуулж, “Бүх нийтийн эрх зүйн боловсрол” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.

3.2.1.2. Авлигыг үл тэвчих үзэл хандлагын талаарх нийтлэл түүнийг цахим сүлжээ болон хэвлэл мэдээллийн байгууллагаар олон нийтэд түгээн дэлгэрүүлэх ажил зохион байгуулна.

3.2.1.3. Хүүхэд, залуучуудад авлигын нийгмийн хор аюулыг ухуулан таниулах сургалт, сурталчилгаа зохион байгуулж, авлигыг үл тэвчих үзэл хандлагыг төлөвшүүлэх чиглэлээр боловсролын байгууллагатай хамтран олон талт арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

3.2.1.4 Авлигаас урьдчилан сэргийлэх төлөвлөгөө гарган, үр дүнг тооцон ашиг сонирхлын зөрчил гаргуулахгүй байх арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.

3.2.1.5 Төрийн байгууллагуудад дотоод хяналтын нэгж ажиллуулан, төрийн албан хаагчдын шударга байдлыг нэмэгдүүлнэ.

3.2.1.6. Төрийн албан хаагчийг тогтвортой ажиллах баталгааг хангаж, чадахуйн зарчимд суурилж, төрийн албаны хүний нөөцийн бодлогыг хэрэгжүүлж, тэднийг дотоод, гадаадын сургалт, давтан сургалтад хамруулна.

3.2.1.7. Төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааны үр дүнг үнэлэхдээ ажлын гүйцэтгэл, үйлчлүүлэгчийн үнэлгээ, ёс зүй, сахилга хариуцлагыг шалгуур болгон дүгнэж, мэдээллийн санг бүрдүүлнэ.

Зорилт 2. Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох, нийтийн хэв журмыг хамгаалах цогц арга хэмжээ авч хэрэгжүүлж, иргэдийн аюулгүй, амар тайван амьдрах нөхцөлийг сайжруулна.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

3.2.2.1. Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, таслан зогсоох, нийтийн хэв журмыг хамгаалах ажилд хөршийн холбоо, гудамжны ахлагчийг ажиллуулж, олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлэн, сумын төвийн гэр хорооллын гудамж, нийтийн эзэмшлийн зам, талбайн гэрэлтүүлэг, гэрлэн дохиог нэмэгдүүлж, камерын хяналтын системийг хөгжүүлнэ.

3.2.2.2. Нийгэмд түгээмэл буй архи дан согтуурах, зам тээврийн осол, гэр бүлийн хүчирхийлэл зэрэг нийгмийн сөрөг үзэгдлүүдийг бууруулах, таслан зогсоох олон талт арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.

3.2.2.3. Малын хулгайн гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажилд гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, мал бүрийг бүртгэлжүүлэх, мал, махны гарал үүслийн гэрчилгээ олголтыг цахимжуулах, малчдын бүлэг, нөхөрлөлийг чадавхжуулах зэрэг цогц арга хэмжээ авч хэрэгжүүлж, мал хулгайлах гэмт хэргийн гаралтыг эрс бууруулна.

3.3. Батлан хамгаалах, гамшгаас урьдчилан сэргийлэх

Зорилт 1. Орон нутгийн хамгаалалтын тогтолцоог бүрдүүлэн, дайчилгааны төлөвлөлтийг шинэчилж, хүүхэд залуучуудад цэрэг-эх оронч үзэл төлөвшүүлэх арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

3.3.1.1. Орон нутгийн хамгаалалтын томилгоот нэгжийн бүрэлдэхүүнтэй төлөвлөгөөний дагуу сургалт, бэлтгэлийг зохион байгуулж, үүрэг гүйцэтгэх мэдлэг, дадлага олгоно.

3.3.1.2. Гамшгаас хамгаалах иж бүрэн сургалт, гал түймэртэй тэмцэх сайн дурын хэсгийг чадавхжуулж, зарим тоног төхөөрөмжөөр хангана.

3.3.1.3 Ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдад цэрэг-эх оронч үзлийг төлөвлөжүүлэх арга хэмжээг жил бүр зохион байгуулах.

ДӨРӨВ. НОГООН ХӨГЖИЛ, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ

Салбарын зорилго. Хүрээлэн буй орчны бохирдол, доройтлыг бууруулах, байгалийн баялгийг зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, байгальд ээлтэй дэвшилтэт ногоон технологи нэвтрүүлж, уур амьсгалын өөрчлөлтөд дасан зохицох бодлогыг хэрэгжүүлэн, хүн амын эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

4.1. Ногоон хөгжил

Зорилт 1. Усны нөөцийг хамгаалах, зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх замаар экосистемийн тэнцвэрт байдлыг хадгална

4.1.1.1. Усны нөөцийг нэмэгдүүлэх, нөхөн сэргээх зорилгоор булаг шандны эхийг хамгаалж, хөв цөөрөм байгуулна.

4.1.1.2. Сумын Хүрэмтийн халуун рашааны нөөц, физик-химийн найрлагыг мэргэжлийн байгууллагаар тогтоолгоно.

Зорилт 2. Байгаль орчныг хамгаалах, орчны бохирдлыг бууруулах, доройтсон газрыг нөхөн сэргээх чиглэлээр, шинжлэх ухааны үндэслэлтэй бодлого хэрэгжүүлж, байгалийн нөөцийг зохистой ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлж, аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.

4.1.2.1. Хог хаягдлын менежментийг сайжруулах, иргэн аж ахуй нэгж, байгууллагын үүрэг хариуцлагыг нэмэгдүүлэх замаар хог хаягдлыг бууруулж, эх үүсвэр дээр нь ангилж, хөдөө нутаг, гол усны хогийг цэвэрлэх арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.

4.1.2.2. Ашигт малтмал олборлолтын үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орж, орхигдсон газруудад нөхөн сэргээлт хийж, нөхөн сэргээх үүргээ биелүүлээгүй аж ахуйн нэгжүүдэд хуулийн хариуцлага тооцон ажиллана.

4.1.2.3. Төрийн үйлчилгээний чанар бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, байгаль орчны хууль тогтоомж, ногоон хөгжил, тогтвортой хөгжлийн боловсролыг олон нийтэд сурталчлан таниулж, стандарт, хэм хэмжээг мөрдүүлэн, байгаль хамгаалалд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.

4.1.2.4. Сумын төвийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлнэ.

4.1.2.5. Аялал жуулчлалыг хөгжүүлж байгалийн болон түүх, соёлын дурсгалт газар, Хүрэмт халуун рашаан амралт сувилал зэрэг газруудыг аялал жуулчлалын маршрутад хамруулж дэмжин ажиллана.

ТАВ. “КОВИД-19” ХАЛДВАРТ ЦАР ТАХЛААС ҮҮДЭЛТЭЙ ЭДИЙН ЗАСАГ, НИЙГМИЙН ХҮНДРЭЛИЙГ ДАВАН ТУУЛАХ БОДЛОГО

Зорилт 1. “Ковид-19” халдварт цар тахлаас үүдэлтэй эдийн засаг, нийгмийн хүндрэлийг даван туулах бодлогын арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

5.1.1. Халдварт цар тахлын үед нийгмийн хамгааллын арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлнэ.

5.1.2. Нийгмийн халамжийн үйлчилгээг зорилтот бүлэгт түргэн шуурхай, чирэгдэлгүй хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлж ажиллана.

5.1.3. Цар тахлын үед түлээ, нүүрс, хүнсний хомсдолд орж болзошгүй иргэдэд төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжүүдтэй хамтарч, дэмжлэг туслалцаа үзүүлнэ.

5.1.4. Түлээ, нүүрс, хүнс, шатахуун зэрэг өргөн хэрэглээний барааны үйлдвэрлэл, савлалт, хүргэлт, тараалт, борлуулалтыг хэвийн явуулах нөхцөлийг бүрдүүлж, үнийн өсөлт үүсэхээс сэргийлж ажиллана.

5.1.5. Аж ахуйн нэгж, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчдэд хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, ариун цэвэр, халдваргүйн горимыг хангахад шаардлагатай мэдээлэл, сурталчилгаа, сургалтийн үйл ажиллагаа зохион байгуулна.

5.1.7. Отор нүүдэл хийж байгаа малчдад эрүүл мэнд, нийгмийн үйлчилгээг хүргэх, мал сүргээ онд оруулах талаар отор хүлээн авагч аймаг, сумдтай хамтран ажиллах замаар орон нутгийн эдийн засгийн өсөлтийг хадгална.

5.2. “Ковид-19” халдварт цар тахлын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлж, бэлэн байдлыг хангахтай холбоотой төсвийн санхүүжилтийг нэмэгдүүлнэ.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

5.2.1. Цар тахлын эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, шаардлагатай тохиолдолд зарцуулах зорилгоор сумын Засаг даргын нөөц сангийн гамшгаас хамгаалах хөрөнгийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

5.2.3. Сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдүүдийг улирлын томуугийн вакцинд хамруулна.

5.2.4. Халдварт өвчний голомтод ажилласан албан хаагчдад урамшуулал, дэмжлэг олгоно.

5.2.5. Коронавируст халдварын батлагдсан тохиолдолд хэрэглэгдэх вирусийн эсрэг эм, сонгомол антибиотик, үрэвслийн эсрэг эм, тариа, оношлуур, хамгаалах хэрэгслэлийн нөөцийг бүрдүүлнэ.

5.2.6. Цар тахлын үед сумын баруун, зүүн нэвтрэх, хяналтын цэгүүдэд барих гэртэй болж, ажиллах албан хаагчдыг интернетийн сүлжээнд холбох замаар бүртгэл, хяналтыг зохих шаардлагад хүргэнэ.

5.4. Цар тахлын үед боловсролын үйлчилгээг тасралтгүй тэгш, хүртээмжтэй явуулах нөхцөлийг бүрдүүлж, ажиллана.

Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ:

5.4.1. Хорио цээрийн дэглэмийн үед хэмнэгдсэн зардлыг тооцож, нэн шаардлагатай арга хэмжээнд аймгийн Онцгой комиссын шийдвэрийг үндэслэж, зарцуулна.

5.4.2. Сурагчдад цахимаар явуулах хичээлийн цагийг зохистой хэмжээнд хүргэхийн зэрэгцээ, сургалтын хөтөлбөрийн хоцрогдол гаргахгүй байх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

5.4.3. Цар тахлын үед сургалтын байгууллагын орчинд халдваргүйтгэл хийж багш ажилчдыг халдвар хамгааллын хувцас хэрэгслээр хангаж, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ.

5.4.4. Сургууль, цэцэрлэг бүр цахим, теле хичээл бэлтгэн, технологийн сан бүрдүүлж, гэнэтийн болон давагдашгүй хүчин зүйлийн үед хичээл сургалтыг тасралтгүй үргэлжлүүлж, танхимын болон танхимын бус хосолсон хэлбэрээр хүүхдийн сурах үйл, оролцоог дэмжин, тэгш хүртээмжтэй, чанартай зохион байгуулна.

Өвөрхангай аймгийн Засаг даргын
2020-2024 оны үйл ажиллагааны
хөтөлбөр батлах тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1.1-ийн “д”, 19 дүгээр зүйлийн 19.1, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.11.1, 17 дугаар зүйлийн 17.4 дэх заалтыг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

1. Өвөрхангай аймгийн Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг нэгдүгээр, түүний хэрэгжилтийг үнэлэх хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийг хоёрдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2021 оны нэгдүгээр улиралд багтаан баталж, аймгийн хөгжлийн жил бүрийн төлөвлөгөөнд тусган хэрэгжүүлж, тайлагнаж байхыг аймгийн Засаг дарга /А.Ишдорж/-д даалгасугай.

ДАРГА

О.ПҮРЭВДОРЖ